

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕД.	
Материал №	дата
Решение №	дата
Улица: 1113, бул. Шипченски проход № 52, б/н. 17 Тел: 02/ 870 29 15; факс: 02/ 870 21 01	

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.и.н. Антонина Николова Кузманова относно конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ за нуждите на РИМ–Добрич, обнародван в „Държавен вестник“, бр. 46 от 30 юни 2015 г.

Единствен кандидат в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ е гл. ас. д-р Цветолин Недков. Той има дългогодишен стаж без прекъсване в РИМ-Добрич, а научно-изследователските му интереси са насочени главно към важната проблематика за стопанското развитие на Южна Добруджа от Освобождението на България до промените след 9 септември 1944 г. В центъра на неговото внимание са градското стопанство и развитието на южнодобруджанските градове.

Гл. ас. Цв. Недков е автор на над 50 публикации, от които 3 монографии. През 2013 г. успешно защитава дисертация на тема „Стопанският живот на градовете в Южна Добруджа (1878–1918 г.)“ и получава научната степен „доктор“. На конкурса кандидатът се представя с монографичен хабилитационен труд на тема „Стопанският живот на градовете в Южна Добруджа (1940–1944 г.)“ в обем от 198 страници плюс приложения. Хабилитационният труд не повтаря дисертацията. Някои основни изводи от дисертацията, отнасяща се до различен период от този, избран в хабилитационния труд, са включени във въвеждащата глава, но това е абсолютно необходимо. Трудът е публикуван частично под формата статии в научни сборници и списания. Той е обсъден на заседание от 12 май 2015 г. с разширен състав на секция „История на българския национален въпрос след 1878 г.“ на ИИстИ при БАН. Взето е решение, че трудът има необходимите качества за хабилитация.

Хабилитационният труд е написан въз основа на проучени разнообразни исторически извори по темата. Съдържанието е разпределено в Предговор, 3 глави, Заключение, Списък на източниците и литературата и Приложение.

Историческото развитие на Южна Добруджа претърпява големите превратности на преминаването от една държава в друга. Това придава допълнителна силна специфика на цялостния живот в областта, включително и на стопанския. Първата глава има въвеждащ характер и хвърля необходимата светлина върху стопанското развитие на градското стопанство в Южна Добруджа от Освобождението до 1940 г., т.е. до периода, избран за предмет на монографията.

Глава втора е посветена на приобщаването отново на градското стопанство в Южна Добруджа към българската икономика след мирното възвръщане на областта към България. Авторът много добре е съумял да разкрие новите трудности, които са стояли пред градското стопанство на Южна Добруджа и обстоятелството, че голяма част от тях възникват и заради бушуващата в Европа война и главно във връзка със специфичната съдба на областта и прилагането на Крайовския договор. Разкрити са големите грижи, които българската държава полага за стопанското развитие на областта, които са в пълна противоположност на третирането ѝ като вътрешна колония от румънската държава. Областта отново става ценна и ценена стопанска единица на България и, макар че авторът да не го формулира изрично - на Южна Добруджа не се гледа като на временна и незаслужена придобивка, чиято държавна принадлежност евентуално би могла отново да бъде оспорвана.

В трета глава се изследва развитието на градското стопанство в Южна Добруджа, когато вече и България се включва във войната. Авторът много добре разкрива, че през този период икономиката на областта е изправена пред съчетаването на проблемите, свързани с приобщаването ѝ към българската икономика и тези, свързани с участието на България във войната. Отново е разкрита силната загриженост на българската държава за Южна Добруджа, включително за градското и за селското ѝ стопанство. Интересна е идеята на автора да сравни главното в процесите на приобщаване на стопанството в Южна Добруджа към българската икономика със същите процеси в т.нар. „нови земи”, където се прилага „добруджанският опит”.

Приносна страна на хабилизационния труд е, че разкрива ролята на търговията, на кредитното и банковото дело и на състоянието на транспортните връзки за развитието на градското стопанство в Южна Добруджа. Много добре е показана и изключително тясната връзка между градското стопанство и селото. Много често градското стопанство е било насочено към производство и поддръжка на селскостопански инвентар, а преобладаващото селско население в областта е било основен потребител на местната промишлена или занаятчийска продукция. Интерес предизвикват и приведените от автора множество данни относно етническият състав на заетите в градското стопанство и търговия в Южна Добруджа. Заключение на хабилизационния труд отговаря точно на съдържанието на трите глави, представяйки основните изводи от изследването.

Освен с хабилизационната си монография гл. ас. Цв. Недков участва в конкурса и с 16 статии извън темата на дисертационния си труд. Няколко негови статии са

посветени на дейността на личности, играли голяма роля в живота на Южна Добруджа през миналия век (Петър Габе, Петър Вичев, Йордан Пекарев). Няколко статии са посветени на историята на отделни селища от Южна Добруджа (Балчик, с.Стожер, с.Паскалево), една статия е посветена на житната търговия в Добрички окръг, една статия ни връща към вечерния живот в град Добрич през 20-те и 30-те години на миналия век.

Кандидатът отговаря на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент". Той има и научно-организационна дейност като секретар на СУБ – клон Добрич, председател на неговата секция „Хуманитарни науки“ и участник в редколегията на научното списание на добричкия клон на организацията. Въз основа на направените констатации препоръчвам академичната длъжност „доцент“ за нуждите на РИМ–Добрич да бъде заета от д-р Цветолин Недков.

26 октомври 2015 г.

проф.д.и.н. Антонина Кузманова